

הארכת חייה היצרניים של הפרה הכנס המדעי של דה-לוואל בשוודיה

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

לא בכל שנה קמה חברה בענף החלב העולמי, מזמינה 100 אורחים, מממנת את כל הוצאותיהם ומביאה אותם לשלושה ימים, לחווה מבודדת ליד עיר הבירה, כדי לשוחח בחברותא על נושא מקצועי למהדרין - הארכת חייה היצרניים של הפרה. חברה דה-לוואל עשתה זאת ואני כנציגכם, נהניתי ולמדתי עוד על הנושא ושמח לשתף אתכם בהרחבה

ידון, לשעבר מדריך שה"מ באזור העמקים, שבעשור האחרון עבר כמה תחנות מרתקות בעולם הגדול וקיבל תפקיד בכיר בחברת דה-לוואל. בארץ טיפלה בי במסירות **אפרת גבאי** מנהלל, נציגת החברה בישראל.

למה החברה עושה את זה?

חברת De Laval, היא אחת מהחברות הגדולות בעולם לאספקת ציוד חליבה וציוד כללי לענף החלב. החברה שמה לה למטרה לקדם את ענפי החלב בעולם לכוון של ייצור חלב יעיל, אך תוך שמירה על רווחת בעלי החיים והסביבה.

כחלק מתרומתה לענף החלב העולמי, החלה חברת De Laval בארגון כנסים בין-לאומיים שאליהם הוזמנו להרצאות מומחים מכל רחבי העולם. החברה לקחה על עצמה לממן את הגעתם של מומחים ואנשי תקשורת מכל רחבי העולם, כדי להפיץ את המסר של ייצור חלב יעיל ואוהד סביבה אל יצרני החלב בעולם כולו, שחלק גדול מהם הם גם לקוחות החברה. הכנס הראשון שארגנה החברה התקיים בשנת 2008 באירלנד ועסק בדרכים לצמצום תרומת ענף החלב בעולם להתחממות כדור הארץ. הכנס בשוודיה הוא השני שמארגנת החברה ועוסק כאמור, בדרכים להארכת משך החיים

2 אחד הימים בתחילת השנה, קיבלתי הזמנה אישית מחברת דה-לוואל להשתתף בכנס המקצועי של החברה שאמור היה להתקיים בסוף אוגוסט 2013, בחוות המרה של דה-לוואל באזור Tumba שליד עיר הבירה שטוקהולם בשוודיה.

"ארבעת עמודי התווך" שאותם מנסה החברה לקדם בעולם הם שמירה על רווחיות היצרן, רווחת הפרה, איכות הסביבה והמרקם החברתי של המגזר הכפרי

נושא הכנס היה מקצועי לחלוטין - "היבטים שונים של הארכת משך החיים היצרניים של פרת החלב". לכותרת יש גם שמות נרדפים - כמו הישרדות הפרה בעדר, הארכת חיי הפרה, קיימות ורווחת בעלי החיים ברפת.

התחלתי לבדוק מי המליץ עליי ואיך הגיעו לכתובתי ומצאתי את **ליאור**

אוהל הכנס שנבנה לארח את מאת המשתתפים

שרלוט הווסרנירית הדנית פותחת את הכנס

הנושאים היו מקיפים מאוד ועיקרם – שיטות עבודה טובות ונוחות יותר כשהמטרה המרכזית היא להאריך את חיי הפרה ואתם גם את תפוקת החיים שלה.

כבר בערב הפתיחה ריכזו אותנו, העיתונאים המקצועיים שהוזמנו, לשיחת פתיחה אינטימית, על הנושא המרכזי של הכנס. **שרלוט הדנית**, וטרינרית במקצועה, שימשה גם כמנהלת המדעית של הכנס, הובילה את השיחה והציגה את הנקודות העיקריות שצריכות להוביל את הענף כולו ואת הרפת הבודדת להתמודד עם הבעיה המרכזית.

היצרני של הפרה, שוב מתוך אותה ראייה כוללת של יעול הייצור, תוך שמירה על בעל החיים וסביבתו.

”ארבעת עמודי התווך” שאותם מנסה החברה לקדם בעולם הם שמירה על רווחיות היצרן, רווחת הפרה, איכות הסביבה והמרקם החברתי של המגזר הכפרי.

הכנס המרשים

לכנס הוזמנו כ-100 איש מכל היבשות בעולם ובהם מומחים בתחומים מגוונים ברפת, עיתונאים מהענף וחברי ההנהלה הבכירה של החברה.

הוכנו סרטונים מבעוד מועד והוקרנו כחלק מההרצאות

האורחים יושבו סביב שולחנות עגולים

בהפסקות הגדולות, עלו האורחים לאולם האירוח לארוחות ביניים

בהפסקה, פינת השאלות למרצים וגם ישראל פלמנבאום הוקף בשאלות

בניין דה-לוואל שגם שוכן בו מפעל הייצור לרובוטס

סיום הכנס הגיע מהר – כעבור יום וחצי והרבה כבוד ניתן למארגנים

תמונה קבוצתית - המסורת של כל כנס

- רווחיות - המניע המרכזי של כל הפעולות
- תנאי עבודה - עובדים בסביבה נעימה וטובה ומפיקים יותר לעדר.
- בטיחות ביולוגית - למניעת כניסת מחלות מסוגים שונים.
- זהו ייצור חלב בן קיימא ברפת.

מבט לעתיד - האם יהיה שינוי?

- **חייב להיות שינוי!**
- כל השותפים לענף החלב בעלי אחריות לאפשר ייצור חלב בר קיימא.
- זו הזדמנות גדולה לשדר חזון גם לצרכני החלב.

ניהול הכנס

בחוות המרה בנו אוהל גדול לאירוח כל המשתתפים. האורחים שוכנו במלון בשטוקהולם ובבוקר יצאה הסעה לכל היום שגם החזירה את כולנו בערב מאוחר. החווה מבודדת יחסית וכל האורחים נשארו בה לכל היום, עם התקשורת הפנימית שמתפתחת במהלך הימים.

כל ההרצאות נתנו באנגלית עם מצגות וסרטונים שהופקו במדינות שונות ונגעו בנושאים שעלו לדיון. בהפסקות המרצים עמדו בעמדות מיוחדות והחברים יכלו לשאול להבהרת נושאים נוספים.

ישראל הייתה מיוצגת בכבוד רב על ידי **ליאור ירון**, מנהל בכיר בחברה, וגם **ד"ר ישראל פלמנבאום** שנתן הרצאה מרתקת על נושא הצינון והשפעתו על כל ארבעת עמודי התווך של ענף החלב.

ההרגשה דומה קצת לכנס המדעי בירושלים בהתאמה למקום ולשפה. הרפתנים והמדענים מדברים באותה שפה בכל העולם עם ניואנסים מקומיים, בהתאם לאופי המדינה. בסך הכול מדובר בבעלי חיים שיש להם צרכים דומים ומיוחדים, כמעט לאותה מטרה.

החברה לא דחפה פרסומות ישירות ולא הגיעו עיתונאים וטלוויזיות לתקשורת המונית - כולם היו אנשי מקצוע שהבינו את החומר המדובר וכמובן, שפרגנו למארגנים ולמממנים של כל עלויות הכנס, כולל הטסת האורחים וטיפול בהם במשך שלושה ימים.

בתום הכנס קיבלנו את כל ההרצאות בקובץ אחד גדול ואת המאמרים המעניינים תרגמנו, על ידי חברינו בהתאחדות - תודה **לד"ר עיב לבון ולבועז חנוכי**. ביקשנו גם מד"ר **גבי עדין** לצרף את הערותיו על המצב בישראל.

מובא בפניכם מוסף רחב שעוסק בזוויות שונות של נושא בעל עניין גם לכולנו ובוודאי יעסיק אותנו בכל שלבי הגידול והניהול של כל עדר, גם אצלנו. נשמח לקבל מכם תובנות מהנעשה אצלכם בעדר בנושאים הרלוונטיים. ■

מדוע דה-לוואל מארגנת את הכנס?

- מחזור תחלופה גבוה ברפת מחייב התייחסות גדלה והולכת כי ההשפעות השליליות של התופעה גורמים לנזקים רבים.
- חיים יצרניים קצרים בעלי השפעה שלילית על הרווחיות.
- תנובת חיים של הפרה מושווה עם מאבק יומיומי של הרפתן להגדיל את הרווחיות
- יש לנו מטרה משותפת להביא את הדאגה והידע על הדרכים להגדיל את הייצור והתנובה לאורך חיי הפרה.

המצב כיום

- המציאות אינה תמיד אידיאלית
- שיעור היציאה בארה"ב מתקרב ל-40%
- אחת משלוש פרות באירופה עוזבת את העדר בכל שנה
- 70%-80% מהן עם בעיות בריאות או פוריות.
- 20%-30% מהפרות היוצאות הן מתחלובה ראשונה.
- 15%-25% מהפרות היוצאות עוזבות לפני חודשיים מההמלטה.
- 15%-25% מהפרות היוצאות הן בגין תמותה או הוצאת דחק.
- אבל כמובן, יש רפתנים שיש להם שליטה מלאה על שיעור היציאה וחוסכים הרבה כסף בגין צמצום היציאה. יש ללמוד הרבה מהם!

תחלופת הפרות היא הקטר המניע של העדר ברפת - כפי שהרפתן היה

רוצה שיהיה.

- כל פרה יוצאת מהעדר מוקדם מהנקודה הרצויה - עדיף להוציא בסוף התחלובה אחרי ששירתה את העדר היטב.
- כאשר היא יוצאת בריאה, הרפתן מקבל מחיר מלא על ערך הבשר.
- יותר עגלות תחלופה חדשות ורווחיות, נכנסות במקום פרות שיוצאות בזמן המתוכנן.
- בסוף היום, כל רפתן ישאל - "כיצד אני יכול להאריך את החיים היצרניים של הפרה, לשמור נמוך את שיעור היציאה הלא מתוכנן ולשרת את הייצור בו זמנית?"

כדאי לחסוך ולהרוויח בשמירת השליטה בעדר

טבלה 1. החיסכון לפרה לשנה בהעברת העדר מ-10% הנמוכים ל-10% הטובים

גורם הסיכון	באירו אירופאי	בדולר אמריקאי
מוות פרה כולל דחק	670	890
חוסר התעברות	230	300
תנובה נמוכה	700	920
דלקת עטין	270	355
צליעות ובעיות רגליים	295	390

מה נכון לעשות ברפת?

- שליטה וניהול - פיתוח כלים שייתנו מידע שוטף על מה שקורה לפרות וניהול אקטיבי של העדר.
- רווחה - נושא חיוני שכותרתו, רווחת בעלי החיים היא הרווח של הרפתן.